

ORIGIN OF ברוך שאמר

The origin of the ברכה of ברוך שאמר is shrouded in mystery. The גמרא does not provide for a ברכה either before or after פסוקי דזמרה. Nevertheless, the ברכה is found in the כשנכנסין ישראל בבתי כנסיות להתפלל עומד סדר רב עמרם גאון as follows: חזן הכנסת ופותח: ברוך שאמר והיה העולם ברוך הוא.

The סימן נא' ס"ק א' in משנה ברורה traces the source:

ברוך שאמר – שבה זה תקנוהו אנשי כנסת הגדולה על ידי פתקא דנפל מן שמיא ומצאוהו כתוב בו. ויש בו פ"ז תיבות, וסימנו ראשו כתם פז; רצה לומר, ראש התפלה הוא ברכה של פ"ז תיבות. על כן אין לגרוע ולא להוסיף על פ"ז תיבות.

The statement of the משנה ברורה leaves us with two questions. First, on what basis did the משנה ברורה postulate that the ברכה of ברוך שאמר originated as a prayer that was written on a note that fell from the heavens? Second, what is the source for the משנה ברורה to state that there is a significance to the number of words found in the ברכה of ברוך שאמר?

The earliest source that points out the number of words in ברוך שאמר is the פירושי סידור התפילה לרוקה (1160-1230) [יד] ברוך שאמר – בברוך שאמר יש פ"ז תיבות, כי נתקן כנגד ראשו כתם פז, ואין להוסיף עליו. וניתקן כנגד האדרת והאמונה, שכך נמצא בספר רקמה,⁶¹ שנכתב בכתיבת מלאכים, שהאדרת והאמונה שיר שלהם.

*Footnote*⁶¹ בסידור טהינגן (כה א) בתפילת יום הכיפורים: האדרת כו' יש בה פ"ז תיבות כמו כן בברוך שאמר כו'; יכוין מאד בכל לבו כי הוא שיר המרכבה עד כאן. אכן איני יכול לכוין החשבון כו'.

The רוקח reveals that the significance of the number פ"ז is that it relates to 'פסוק יא' in *His head is like the finest gold, his locks are wavy and black like a raven.* The editor of the edition of the רוקח which is quoted, Rabbi Moshe Hershtler, זצ"ל, in a footnote, informs us of the source for the רוקח and leaves us with a further issue that will remain unresolved: Our version of the prayer, האדרת והאמונה, has 88 words which does not match the number 87 which is the number of words that are in ברוך שאמר.

Although the **רוקה** does not speak about a note falling from the sky, he relates the recitation of **ברוך שאמר** with the recitation of **האדרת והאמונה**, a prayer that he alleges was authored by the **מלאכים**. The **לקוטי מהרי"ך** (1922-?) links the two prayers directly: **האדרת והאמונה**. הנה מנהג דידן לומר פיוט האדרת והאמונה בשבת ויו"ט אחר הלל הגדול קודם ברכת ברוך שאמר, והטעם עיין בסידור ר' שבתי ובס' אור צדיקים משום שנמצא כתוב שבשעה שישראל אומרים ברוך שאמר אומרים המלאכים האדרת והאמונה.

One of the earliest **סידורים** that refers to the note falling from heaven is the **רב** of **ברוך שאמר** הוא שבה גדול מאוד, ומפורסם בדברי המחברים: (1697-1776) **יעקב מעמדין** שפתקא נפל מרקיע וכתוב בו זה השיר בשבעה ושמונים תיבות כמו שהוא בידינו קהל אשכנזים. וכן מוסכם מהאר"י. ומחמירים מאוד שלא לשנות בו מהנוסח שלפנינו.

Although the version of **ברוך שאמר** that is part of the current popular **סידורים** that follow **נוסח אשכנז**, including the Artscroll RCA **סידור** and before it, the De Sola Pool RCA **סידור**, contain 87 words, there are other versions of **ברוך שאמר** that contain more than 87 words including the version found in the **סדר רב עמרם גאון**, in the **סדר התפילות** of the **רמב"ם** and in the versions found in the **ספרד**.

How do we explain the fact that we recite **ברוך שאמר** even though the **ברכה** is not referred to in the **גמרא**? This is how it is explained by the (1724-1806) **ברכי יוסף**:

אורח חיים סימן נא ס"ק א'-אומרים ברוך שאמר וכו'. הרב פר"ח תמה דאחר חתימת התלמוד איך יכלו הגאונים לתקן ברכות חדשות, ומהתימה על הרא"ש וכו' ע"ש. ואין כאן תימה דמוכח דברכת ברוך שאמר היא תקנה קדומה קודם התלמוד, דבוהר (ח"ב דף רטו' סוף ע"ב) מזכירה. ותו דהטור כתב משם ספר היכלות דיש בו פ"ז תיבות. וכמדומה שפרקי היכלות הם מר' ישמעאל אחד מעשרה הרוגי מלוכה. ותו דבירושלמי אמרו השח בין ישתבח ליוצר וכו'. וכן הוא במדרש. אלמא ברכת ישתבח בזמן שחובר הירושלמי, דקדים טובא לבבלי, כבר היתה מתוקנת. וברוך שאמר וישתבח בדיבור אחד נאמרו, וזו לפני פסוקי דזמרה וזו לאחריהם.

TALKING IN SHUL

From what we learned in the last two newsletters it is evident that talking during davening is not a 20th Century phenomena but has been a problem since the time of the **גמרא**. One would think that with no stock market, no Red Sox-Yankees rivalry and no **פסח** hotels that Jews had nothing to discuss. It is therefore fair to speculate that **חז"ל** authored **פסוקי דזמרה** and **ברוך שאמר** to create a halachic barrier against talking during **דזמרה**.

TRANSLATION OF SOURCES

'א"ס ק"א -ברוך שאמר -משנה ברורה סימן נא' -This prayer of praise was authored by members of the Great Assembly from what they found written on a note that had dropped from Heaven. It has within it 87 words. The number 87 is linked to the words "Rosho Kesem Poz (in gematria=87)"; the connection teaches us that we should begin Tephilat Schacharit with a prayer that contains 87 words. As a result Baruch Sh'amar should always have 87 words in it, not one more and not one less.

ברוך שאמר -פירושי סידור התפילה לרוקה [יד] -In Baruch Sh'amar there are 87 words because it was authored to match the words in the verse: "Rosho Kesem Poz"; one should not add words to it. Baruch Sh'Amar was authored to link with the prayer: H'Aderet V'Ha-Emunah, as it is written in the book Rikma (?) that the prayer H'Aderet V'Ha-Emunah was written by the angels and that H'Aderet V'Ha-Emunah is a song of the angels.

Footnote-In the Siddur Tahingen (?) in the section that concerns the prayers of Yom Kippur: the prayer H'Aderet V'Ha-Emunah has in it 87 words just like Baruch Sh'Amar. While reciting Baruch Sh'Amar one should have great concentration because it is a song of the heavenly world. But I do not find that the prayer H'Aderet V'Ha-Emunah has 87 words in it.

לקוטי מהרי"ך האדרת והאמונה -It is our custom to recite the song H'Aderet V'Ha-Emunah on Shabbat and Yom Tov after the Great Hallel (Psalm 136) and before Baruch Sh'Amar. The reason is given in the Siddur of Rabbi Shabtai Sofer and in the book Ohr Tzadikkim: because it is written that at the time that Jews recite Baruch Sh'Amar, the angels in heaven recite H'Aderet V'Ha-Emunah.

סידור רב יעקב מעמדין -The prayer Baruch Sh'Amar is a song of great praise. It is well known among those who compile Siddurim that a note fell from the heavens upon which the song was written in 87 words in the form that is found among the Nusach Ashkenaz. This was the opinion of the Ari. We are very careful not to change the words in Baruch Sh'amar from the version that we have.

ברכי יוסף אורח חיים סימן נא ס"ק א' -The Pri Chadash was surprised that after the closing of the Talmud, the Gaonim established new Brachot such as Baruch Sh'Amar. The Pri Chadash wondered why the Rosh did not ask the question (but did ask the question concerning the Bracha for a Pidyon Habain). There is nothing to be surprised about. It is clear that Baruch Sh'amar was authored long before the time of the Talmud, as it was mentioned in the Zohar (Editor: But there are scholars who believe that the Zohar was not

written until the Middle Ages). Also the Tur wrote in the name of the book Sefer Heichalot that Baruch Sh'Amar contains 87 words. It is my belief that the Pirkei Heichalot was authored by Rabbi Yishmael, one of the Ten Martyrs. In addition, the Jerusalem Talmud provides the rule about one who speaks between Yishtabach and Yotzair. It is also mentioned in the Midrash. As a result we can conclude that the Bracha of Yishtabach was in use at the time of the Jerusalem Talmud which preceded the Babylonian Talmud. And Baruch Sh'Amar and Yishtabach are a set and must have been authored at the same time, one to be recited before Pseukei D'Zimra and one after.